

Mac-info: Konton i Mac OS X

Hjälp att använda Mac OS X [10.5 – 10.7], författat av Peter.Moller@cs.lth.se, Institutionen för Datavetenskap, Lunds universitet, 2011-04-13

Denna text avser förklara de olika slags konton som finns på Mac OS X och vad de kan göra.

Det finns tre slags användare i Mac OS X:

1. Vanlig användare
2. Vanlig användare med administratörsbehörighet. Kan installera program, lägga till användare etc.
3. "Superanvändaren" root. Kan göra *allt* i maskinen

Alla användare finns i katalogen `/Users` (förutom `root` som ligger i `/var/root`). Hemkatalogen innehåller förutom de personliga filerna katalogen "Bibliotek" (Library) där personliga inställningar, serienummer för program etc. lagras.

Ett antal namn ersätts i Findern (filhanterare) med lokaliserade namn för det språk man kör. Katalogerna heter dock alltid samma – detta är endast en presentationsfiness. När man arbetar i Terminal-programmet ser man katalogerna som de verkligen heter.

Vanlig användare

- kan endast ändra filer i sin hemkatalog och göra systeminställningar som har med det egna kontot att göra. Alla anställda har konton som vanliga användare.

Admin-användare

Det första konto som skapas på en ny Mac är ett konto med admin-behörighet¹. Admin-användare befinner sig rättighetsmässigt mellan en vanlig användare och `root`. Admin-användaren kan göra allt som kan behöva göras i datorn men måste ange sitt lösenord varje gång. Admin-användare kan:

- även ändra filer i den globala bibliotekskatalogen (`/Library`) där saker ligger som alla användare har nytta av
- installera programvara, skrivare, drivrutiner etc. genom att ange sitt lösenord (ett grafiskt `sudo`)
- köra `sudo` i terminalen (och därmed bli `root`)
- göra globala systeminställningar som t.ex. slå på fildelning, manipulera brandväggen etc.

root-användaren

`root` kan göra allt i datorn och när man väl är `root` behöver man aldrig ange ett lösenord.

Av säkerhetsskäl är `root`-kontot standardmässigt avstängt i Mac OS X² men man kan bli `root` om man behöver. Antingen slår man på `root`-kontot så att man kan logga in som `root` (dålig lösning³) eller så blir man `root` genom att först bli `csadmin` och sedan lyfta sig ett steg till:

```
$ su csadmin
<ange csadmins lösenord>
$ sudo -i
<ange csadmins lösenord igen>
#
```

Nu är du `root` tills det du loggar ut/avslutar sessionen! Optionen `-i` simulerar en inloggning, det vill säga `.profile`, `.login` etc. kommer att läsas in och man hamnar i `root`:s hemkatalog.

Notera att Linux-metoden `su` – inte fungerar i Mac OS X eftersom `root`-kontot är avstängt och dels får en vanlig användare inte göra `su`!

¹ Admin-användare är de konto[n] som finns med i den speciella gruppen `wheel` – adminkontot behöver alltså inte beta något särskilt (vi brukar använda namnet `csadmin`)

² kontot har * i password-fältet vilket per definition omöjliggör inloggning

³ Vill man slå på root-konton gör man det med programmet Katalogverktyg.app ("Directory Utility.app") som fr.o.m. Mac OS X 10.6 ligger i mappen `/System/Library/CoreServices` (tidigare låg det i "Verktogsprogram")